

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 150/2011 i 119/2014), a u vezi s člankom 19. stavkom 1. Zakona o državnoj informacijskoj infrastrukturi („Narodne novine“, broj 92/2014), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2016. godine donijela

ZAKLJUČAK

Prihvća se Izvješće o radu i razvoju državne informacijske infrastrukture za 2015. godinu kojeg je Vladi Republike Hrvatske dostavilo Ministarstvo uprave aktom KLASE: 650-01/16-01/15, URBROJA: 515-05-01-02-01/2-16-2 od 22. ožujka 2016. godine.

KLASA:

URBROJ:

Zagreb,

PREDSJEDNIK

Tihomir Orešković

REPUBLIKA HRVATSKA

Ministarstvo uprave

**IZVJEŠĆE O RADU I RAZVOJU
DRŽAVNE INFORMACIJSKE INFRASTRUKTURE
ZA 2015. GODINU**

ožujak 2016.

Na temelju članka 19. stavka 1. Zakona o državnoj informacijskoj infrastrukturi („Narodne novine“ br. 92/2014), Ministarstvo uprave podnosi matičnom odboru Hrvatskog sabora i Vladi Republike Hrvatske Izvješće o radu i razvoju državne informacijske infrastrukture za 2015. godinu.

1. e-GRADANI

Na temelju članka 7. Zakona o državnoj informacijskoj infrastrukturi, uspostavljen je sustav e-Gradani, koji je od 10. lipnja 2014. dostupan na adresi <https://pretinac.gov.hr> i u kojem je dostupno 29 usluga.

Od **početnih usluga** kao što su: Registar birača; Moj OIB; MojID; Osobni korisnički pretinac (OKP); e-Matične knjige; e-Dnevnik za roditelje; ePKK Porezno knjigovodstvena kartica; Pregled izabranog liječnika; Zahtjev za izdavanje Europske kartice zdravstvenog osiguranja; Korisničke stranice HZMO-a; Elektronički zapis o radno pravnom statusu; Burza rada; Sustav elektroničkih usluga REGOS-a i Moj račun REGOS, otvorene su **najnovije usluge** i to:

- pregled realiziranih recepata u posljednjih šest mjeseci
- izdavanje elektroničkog zapisa o prebivalištu
- izdavanje elektroničkog zapisa o boravištu
- izdavanje elektroničkog zapisa o vlasništvu vozila
- uvid u ukupne primitke, obračunate doprinose i poreze po pojedinim isplateljima iskazanim u JOPPD obrascu
- e-Savjetovanje Ministarstva poduzetništva i obrta
- zajednički informacijski sustav zemljišnih knjiga i katastra
- mogućnost privremenog upisa u Registar birača za vrijeme raspisanih izbora - e-Privremeni upis
- Kalkulator doplatka za djecu
- aplikacija e-Savjetovanja za uključivanje u otvorena javna savjetovanja
- elektronička prijava boravišta hrvatskih državljana
- elektroničko izdavanje suglasnosti i punomoći u postupcima iz djelokruga MUP-a
- prijava na diplomske studijske programe
- pregled otvorenih narudžbi u zdravstvenim ustanovama
- provjera podataka za pomorce o izdanim svjedodžbama, osposobljenosti, zdravstvenoj sposobnosti i ostvarenom plovidbenom stažu
- osnivanje novog obrta i unos promjena nad obrtom
- komunalne usluge i naknade ZG Holdinga

S projektom **e-Građani** napravljen je velik korak na približavanju javne uprave građanima.

Dokaz tome su brojke o dosadašnjem korištenju sustava:

- **preko 230.000 korisnika** koji su koristili najmanje jednu e-uslugu,
- **preko 4 milijuna prijava** na e-usluge,
- **oko 160.000 otvorenih Osobnih korisničkih pretinaca** i
- **oko 5 milijuna poruka s obavijestima** koje su poslane građanima.

Na Globalnom *summitu* inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast, održanom 28. listopada 2015. u **Mexico Cityju** na temu „Otvorena vlast za unapređenje javnih usluga“, **hrvatski projekt e-Građani** osvojio je prvo mjesto kao najbolje, najkvalitetnije i najinventivnije rješenje na području pružanja javne usluge u regiji Europa. Nagrada je, kao takva, označila i međunarodnu potvrdu sustavnog i predanog rada Vlade RH na otvorenosti, transparentnosti i odgovornosti vlasti te uključivanju građana u oblikovanju javnih politika. Nezavisni stručnjaci su na *summitu* inicijative svrstali Hrvatsku među najuspješnije države u provedbi načela i ciljeva Partnerstva za otvorenu vlast.

U tijeku je **rad na novim e-uslugama**, npr. *e-Visitor*, elektronička prijava ispita iz područja zdravstva, registracija objekata koji pružaju uslugu smještaja strancima te pribavljanje uvjerenja o nepostojanju kaznenog progona.

Također se radi na omogućavanju korištenja sustava što većem broju građana na način da se omogući prijava u sustav e-Građani putem sustava za rad na **Internet bankarstvu** raznih banaka. Do kraja 2015. godine uključile su se Hrvatska poštanska banka, Zagrebačka banka i Privredna banka Zagreb, te je omogućen dostup do pristupnih podataka putem ovjerenih punomoći za osobe koje nisu u mogućnosti doći do FINA-e, jer žive u inozemstvu ili im je otežano kretanje.

U pripremi je prilagodba sustava e-Građani za **prijavu državljana drugih država članica** Europske unije na one e-usluge za koje postoji interes (npr. ako su vlasnici nekretnine, borave na privremenom radu ili školovanju itd...).

Trenutno je **prioritet** omogućiti korištenje e-usluga u ime djeteta te općenito riješiti sustav ovlaštenja da temeljem određenog prava postoji mogućnost pristupa e-uslugama u ime druge osobe.

Pored toga, državna uprava je u sve većoj mjeri servis putem kojeg građani jednostavnije i brže dolaze do potrebnih podataka o svim odlukama i troškovima države, odnosno tijela javne vlasti. Dokaz tome su sljedeći rezultati:

- **Dnevno se preko društvenih mreža** - službenog Facebook i Twitter računa Vlade Republike Hrvatske i na druge načine **odgovori na više od 50 upita građana;**
- **Unapređuje se zakonski okvir** za još bolji dostup građana do informacija sukladno PSI direktivi Europske komisije (*Public Sector Information, Directive 2003/98/EC*) i njenoj

izmjeni iz 2013. godine. Dana 9. kolovoza 2015. stupio je na snagu **Zakon o izmjenama Zakona o pravu na pristup informacijama (NN 85/15)**. Zakon obvezuje tijela javne vlasti da na lako pretraživ način treba objaviti informacije dostupne za ponovnu uporabu, zajedno s metapodacima, u strojno čitljivom i otvorenom obliku, u skladu s otvorenim standardima te da se na Portalu otvorenih podataka osigura popis tih istih informacija.

U ožujku 2015. godine uspostavljen je **Portal otvorenih podataka** koji omogućava pristup podacima koje objavljuju tijela javne vlasti za ponovno korištenje u komercijalne i nekomercijalne svrhe. Danas je na portalu objavljeno nešto **više od 200 skupova podataka** koji su potpuno slobodni za korištenje. Portal otvorenih podataka je **povezan sa sustavom e-Građani**, te sukladno Zakonu o državnoj informacijskoj infrastrukturi koristi nacionalni identifikacijski sustav za identificirani pristup Portalu.

Portal je u potpunosti zasnovan na **otvorenom kodu** koji je dan na uvid javnosti.

Troškovi uspostave te operativnog vođenja i održavanja sustava e-Građani (NIAS i OKP) iznose 10 mil. kn (uključujući PDV).

2. JAVNI REGISTAR ZA KOORDINACIJU PROJEKATA IZGRADNJE DRŽAVNE INFORMACIJSKE INFRASTRUKTURE (Registar ProDII)

Na temelju članka 6. stavka 4. Zakona o državnoj informacijskoj infrastrukturi, Vlada Republike Hrvatske donijela je **Uredbu o uspostavljanju javnog Registra za koordinaciju projekata izgradnje državne informacijske infrastrukture (NN 134/14)**.

Aktivnosti na javnom Registru za koordinaciju projekata izgradnje državne informacijske infrastrukture (u daljnjem tekstu: **Registar ProDII**) nastavljene su i tijekom 2015. godine u svrhu lakšeg operativnog provođenja propisanih odredbi iz navedenog Zakona, kao i ubrzanja pripreme projekata vezano uz korištenje sredstava iz fondova Europske unije. Također, omogućava se preuzimanje aktivnije uloge Republike Hrvatske u odnosu na projekte informacijsko-komunikacijske tehnologije u svrhu njihove **racionalizacije te usmjeravanja razvoja i koordinacije svih poslova i projekata** primjene državne informacijske infrastrukture, uz istovremeno **povećanje kvalitete javnih usluga i onemogućavanje planiranja i provedbe istih ili istovrsnih projekata** informacijsko-komunikacijske tehnologije u javnom sektoru.

Središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove e-Hrvatske gore navedenom Uredbom određeno je kao **tijelo nadležno za upravljanje i vođenje** Registra ProDII s obavezom izvještavanja Povjerenstva Vlade RH za koordinaciju informatizacije javnog sektora o praćenju provedbe projekata iz Registra ProDII i to putem Vijeća za državnu informacijsku infrastrukturu.

I tijekom 2015. godine radilo se na **dvije okoline** Registra ProDII, edukacijskoj i produkcijskoj. Edukacijska služba za edukaciju novih djelatnika prije objave podataka u produkcijskoj okolini, u koju se unose finalni podaci o IKT projektima u javnom sektoru.

Tijekom siječnja 2015. godine sva tijela javnog sektora obaviještena su o početku rada na Registru ProDII te su imenovala svoje **predstavnike** i njihove zamjene za poslove unosa i ažuriranja projekata s IKT komponentom iz svojih nadležnosti u Registar ProDII.

U tu svrhu predstavnici Ministarstva uprave održali su tijekom 2015. godine **25 radionica** na kojima je obučeno **120 predstavnika** iz svih resora javnog sektora. Za svakodnevni kontakt s predstavnicima otvoren je *account* prodii@uprava.hr putem kojeg se prima i odgovara na njihove upite i šalju informacije o sustavu, osobni podaci i radni materijali potrebni za rad te ih se povremeno podsjeća na preuzete obveze oko unosa, daju smjernice i IT podrška.

Do kraja 2015. godine u Registar ProDII bilo je upisano **155 projekata** s IKT komponentom, od čega 40 završenih, dok se ostali broj odnosio na projekte u tijeku i planirane projekte sa i bez osiguranih sredstava.

Svi javno objavljeni projekti bili su tijekom 2015. godine vidljivi i na *web* stranicama Ministarstva uprave, Uvid u registre, Registar ProDII, <http://prodii.uprava.hr:83/prodii/>.

Također, Registar ProDII redovito se prezentira na sastancima i prigodnim događanjima svim zainteresiranim osobama.

Troškovi za Registar ProDII u 2015. godini iznosili su 4.500 kn.

3. VIJEĆE ZA DRŽAVNU INFORMACIJSKU INFRASTRUKTURU

Nastavno na članak 4. stavak 1. Uredbe o uspostavljanju Registra ProDII, a u svrhu praćenja i koordinacije razvoja državne informacijske infrastrukture i pripreme izvješća Vladi RH, Odlukom Vlade RH dana 24. lipnja 2015. godine osnovano je **Vijeće za državnu informacijsku infrastrukturu** (NN 72/15).

Vijeće za državnu informacijsku infrastrukturu osnovano je **sa zadacima** nadzora sukladnosti projekata u Registru ProDII s odredbama Zakona o državnoj informacijskoj infrastrukturi i aktima planiranja; nadzora i koordinacije projekata državne informacijske infrastrukture te davanja preporuka o spajanju istovrsnih projekata upisanih u Registru ProDII; ocjenjivanja ciljeva i mogućnosti razvitka državne informacijske infrastrukture; ocjenjivanja postignute kvalitete i dostupnosti informacijskih usluga; poticanja razvitka i istraživanja u području informacijskih tehnologija u javnom sektoru te davanja preporuka za budući razvoj državne informacijske infrastrukture s posebnim naglaskom na njenu sigurnost. Osim toga, Uredbom o organizacijskim i tehničkim standardima za spajanje na državnu informacijsku infrastrukturu (NN 103/15), Vijeće za državnu informacijsku infrastrukturu ima zadatak dati prethodno mišljenje na dokumentaciju za javnu nabavu za Centar dijeljenih usluga.

Inicijalni sastanak Vijeća za državnu informacijsku infrastrukturu održan je 21. listopada 2015. godine i na njemu je raspravljano o pravnom okviru i djelokrugu Vijeća, prezentirani su sustavi Registra ProDII i Metaregistra, prikazan hodogram aktivnosti na izradi Strategije e-Hrvatska 2020 i donesena je odluka o nabavi opreme za sustav ZIS-a od strane APIS IT d.o.o.

4. METAREGISTAR

Na temelju članaka 16. i 22. Zakona o državnoj informacijskoj infrastrukturi u ožujku 2015. godine uspostavljen je sustav **Metaregistar**.

Metaregistar je javno objavljen na web stranicama Ministarstva uprave (https://metaregistar.gov.hr/metareg/html/javno_pocetna.xhtml) i predstavlja **kolaboracijski alat za povezivanje i razvoj sustava javnih registara**. Osim što se u Metaregistar unose svi postojeći načini i mogućnosti povezivanja registara i podataka, on također osigurava i koordinaciju kod promjena u registarskom sustavu te pomaže u održavanju tzv. *'referencijalnog integriteta'*. Metaregistar je javni registar državne informacijske infrastrukture koji služi za pružanje informacija potrebnih za povezivanje i upravljanje javnim registrima. Povezani informacijski sustavi traže koordinaciju u razvoju i mijenjanju postojećih registarskih sustava te se ta koordinacija može ostvariti putem Metaregistra.

Uspostavljene su **dvije okoline** Metaregistra: produkcijska i edukacijska. Edukacijska služi za edukaciju novih djelatnika kao i dodatna testiranja aplikacije prije puštanja u rad novih funkcionalnosti u produkcijskoj okolini, u koju se unose registri i prateći podaci.

Vežano za rad u Metaregistru, podaci o registarskom sustavu se u aplikaciju unose svakodnevno, a imenovani **predstavnici** su do kraja 2015. godine upisali ukupno 19 registara. Djelatnici Ministarstva uprave odgovaraju na sve poruke koje im imenovani predstavnici i građani upućuju putem web servisa *Pošalji upit*. Aplikacija također omogućuje i izradu izvješća o broju registara, usluga i ostalih unesenih podataka.

U Metaregistar je do kraja 2015. godine podatke unosilo 18 imenovanih predstavnika tijela državne uprave, za kontakt s kojima je otvoren *account* metaregistar@uprava.hr preko kojeg se odgovara na njihove upite i putem kojeg im se šalju informacije o sustavu te osobni podaci i radni materijali potrebni za rad te ih se povremeno podsjeća na preuzete obveze oko unosa ili im se daju smjernice i IT podrška. Tijekom 2015. godine provodila se obuka za rad na sustavu Metaregistar na način da su održane četiri jednodnevne radionice o unosu u Metaregistar. Obuka se planira provoditi i dalje te je prilagođena različitim skupinama ciljanih korisnika.

Projekt razvoja i uspostave Metaregistra završio je u prosincu 2015. godine, ali sustav Metaregistar se nastavlja koristiti dalje. Isto tako, redovito se na sastancima i prigodnim događanjima svim zainteresiranim osobama prezentira sustav Metaregistar.

5. UREDBA O ORGANIZACIJSKIM I TEHNIČKIM STANDARDIMA ZA POVEZIVANJE NA DRŽAVNU INFORMACIJSKU INFRASTRUKTURU

S obzirom da je člankom 4. stavak 2. Zakona o državnoj informacijskoj infrastrukturi propisano donošenje Uredbe o organizacijskim i tehničkim standardima za povezivanje na državnu informacijsku infrastrukturu, u srpnju 2015. godine od strane Povjerenstva Vlade RH za koordinaciju informatizacije javnog sektora imenovani su **predstavnici Radne skupine** za izradu navedene Uredbe, sastavljena od predstavnika Ministarstva uprave, Zavoda za sigurnost informacijskih sustava, HUP-a, HGK, CARNeta i APIS IT-a.

Nakon što je tijekom cijele 2015. godine održan niz sastanaka Radne skupine, u rujnu 2015. godine je donesena **Uredba o organizacijskim i tehničkim standardima za povezivanje na državnu informacijsku infrastrukturu (NN 103/15)**.

Navedenom Uredbom propisani su organizacijski i tehnički standardi za povezivanje na državnu informacijsku infrastrukturu, uvjeti i aktivnosti nužni za pokretanje, implementaciju, razvoj i nadzor projekata vezanih uz državnu informacijsku infrastrukturu, način upravljanja, razvoja te ostali elementi neophodni za rad državne informacijske infrastrukture.

Uredbom je također uređen način povezivanja na sustav središnjeg državnog portala, na nacionalni identifikacijski i autentifikacijski sustav i na korisnički pretnac, te je utvrđen ustroj, sadržaj, način korištenja i uvjeti za evidenciju javnih registara u Metaregistru.

6. CENTAR DIJELJENIH USLUGA (*Shared Service Centar - SSC*)

Nakon što se Resorna radna skupina Vlade RH za reformsku mjeru *1. Integracija pratećih službi*, u ožujku 2014. godine odlučila za uspostavu Centra dijeljenih usluga, tj. **Shared Service Centra (SSC)** poslovnog modela, u svibnju iste godine donesen je Zaključak o prihvaćanju IT SSC poslovnog modela od strane Agencije za podršku informacijskim sustavima i informacijskim tehnologijama (APIS IT d.o.o.), čime je tvrtka **APIS IT d.o.o.** postala središnje mjesto za objedinjavanje informacijske infrastrukture državne uprave, tijekom cijele 2015. godine nastavljene su aktivnosti oko SSC-a.

Model poslovanja SSC-a donosi **brojne prednosti**, kao npr. jedinstveno strateško upravljanje i koordiniranje razvoja državnog IT-ja, integraciju IT infrastrukture na razini cijelog javnog sektora, standardizaciju zajedničkih poslovnih procesa te u konačnici smanjivanje i racionalizaciju troškova za informacijsku infrastrukturu. Uspostava SSC-a omogućava Republici Hrvatskoj transparentnost u korištenju proračunskih sredstava za informacijske i komunikacije tehnologije, ali i otvaranje novih mogućnosti privatnom sektoru koji će na otvoren i sustavan način sudjelovati u informacijskim projektima javnog sektora.

U lipnju 2015. godine osnovan je **Upravljački odbor za pripremu i praćenje provedbe projekta osnivanja SSC-a**, koji je inicirao niz sastanaka te uz pomoć firme *Ernst&Young* radio na izradi *draft* verzije Studije izvodivosti. Projekt je Ministarstvo uprave razvilo u suradnji s Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova EU te Europskom unijom, koja je prepoznala potencijal ovog poslovnog modela i **putem fondova EU osigurala 30 milijuna eura bespovratnih sredstava** u sklopu Operativnog programa Konkurentnost i kohezija, tematskog cilja 2. koji se odnosi na poboljšani pristup, korištenje te kvalitetu informacijskih i komunikacijskih tehnologija.

Osim toga, Uredbom o organizacijskim i tehničkim standardima za povezivanje na državnu informacijsku infrastrukturu propisano je da će sve usluge Centra dijeljenih usluga (SSC) biti dostupne pod istim uvjetima i tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave za obavljanje poslova vezanih uz vlastito poslovanje i pružanje javnih usluga.

7. STRATEGIJA e-HRVATSKA 2020

U okviru izrade strateških dokumenata za korištenje strukturnih fondova Europske unije za razdoblje 2014-2020, Ministarstvo uprave zaduženo je za Tematski cilj 2. Specifični cilj 2.3.1. - *Jačanje uporabe ICT-a u komunikaciji između građana i javne administracije putem uspostave ICT koordinacijske strukture i programskih rješenja*. S obzirom da je podloga za određivanje e-usluga u okviru navedenog tematskog cilja koje će se moći financirati iz strukturnih fondova donošenje pripadajuće strategije, Ministarstvo uprave započelo je krajem 2014. godine izradu **Strategije e-Hrvatska 2020** (u nastavku teksta: Strategija) i pripadajućeg **Akcijskog plana**.

Nakon što je osnovana **Radna skupina za pripremu Strategije**, utvrđena polazna pozicija te definirane potrebe razvoja ICT-a u 2020. godini, rad na izradi Strategije trajao je tijekom cijele 2015. godine, posebno uzevši u obzir specifične nacionalne sektorske strategije svih dionika izrade Strategije te u skladu s važećim strategijama i zakonima Republike Hrvatske, preporukama struke i direktivama Europske unije, prvenstveno s *Digitalnom Agendom za Europu (DAE)* kao prvoj od sedam ključnih inicijativa predviđenih programom Strategije Europa 2020. Izradu Strategije vodili su predstavnici Ministarstva uprave u suradnji sa središnjim tijelima, uredima državne uprave u županijama, akademskom i poslovnom zajednicom te tvrtkom APIS-IT d.o.o.

Strategijom se žele ostvariti ciljevi kao što su poboljšanje poslovne produktivnosti javne uprave korištenjem IKT-a i novih vještina; poboljšanje kvalitete života građana korištenjem e-usluga javne uprave; poboljšanje veza između građana i državne uprave korištenjem IKT-a; osiguranje sigurnog okruženja za pružanje e-usluga javne uprave; povećanje konkurentnosti gospodarstva korištenjem e-usluga javne uprave; otvaranje prostora inovacijama temeljenim na IKT-u u javnoj upravi suradnjom između javne uprave, znanstvenih i poslovnih subjekata te uključivanje u Europski administrativni prostor.

Općenito možemo reći da je **cilj Strategije** osigurati razvoj što većeg broja kompleksnih e-usluga okrenutih građanima i poslovnim subjektima na standardan način te time povećati broj korisnika e-usluga javne uprave. Kompleksne, korisnicima orijentirane e-usluge razvit će se na integriranom državnom informacijskom sustavu uz poštivanje temeljnog načela '*once only*' (građanin podatak dostavlja samo jednom, dalje se podaci prenose), definiranog Zakonom o državnoj informacijskoj infrastrukturi, a u suradnji svih središnjih tijela državne uprave.

Kako bi se dobila mišljenja na nacrt Strategije čim većeg broja dionika, na *web* stranicu Ministarstva uprave postavljen je link na **Upitnik** o zadovoljstvu e-uslugama javne uprave te prioritetima za pripremu novih e-usluga, kojim je Ministarstvo uprave neposrednim uključivanjem zainteresiranih građana željelo dobiti čim preciznije odgovore o tome koje e-usluge korisnici Interneta očekuju od javne uprave, kakvo mišljenje korisnici Interneta imaju o e-upravi u Republici Hrvatskoj te da identificiraju ponašanje i potrebe vezane za rješavanje zahtjeva prema javnoj upravi elektroničkim putem. Upitnik je bio otvoren do početka ožujka 2015. godine i na njega je odgovorilo preko 5.000 građana.

Zaključno, osim mišljenja prikupljenih od strane građana na **Javnom savjetovanju** za Nacrt Strategije, otvorenom na internetskim stranicama Ministarstva uprave do svibnja 2015. godine, **očitovanjima** prikupljenim od svih nadležnih institucija te **potvrde od strane Europske Komisije** da se Strategija smatra zreloom za prihvaćanje, nacrt Strategije je u trenutku pisanja ovog izvješća u pripremi postupka za usvajanje na stručnim radnim tijelima Vlade RH.

Strategija se **u planiranju izdataka** oslanja, osim na nacionalne izvore, prvenstveno na financiranje od strane Europske unije u financijskoj perspektivi 2014-2020.